

WEST.

voor ondernemers in de Randstad

jaargang 16 · juni 2020 · nr 2

**MET VEREENDE KRACHTEN
DE CRISIS DOOR
LEDEN HELPEN ELKAAR!**

**VNO NCW
WEST**

use [Quantes] to be successful

part of [the] Group

- Drukkerij in Den Haag met 100% tevredenheidsgarantie
- Duurzaam drukwerk - samen denken aan de toekomst
- Innovatieve online oplossingen

Vraag nu gratis onze samplebox aan op
quantes.nl/drukwerk/papiersorten/

quantes

05

COLUMN AUDREY KEUKENS

06

BELANGENBEHARTIGING

VNO-NCW zet zich dag en nacht in om de schade voor ondernemers te beperken en hen door de crisis te helpen. Dit heeft geleid tot een veelheid aan steunmaatregelen op landelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau.

08

VERSNELLEN WAAR HET KAN

Bij gemeenten en provincies is het al weken code rood. 'Ineens heb je er crisismanagement bij in je portefeuille.' Wethouder Floor Gordon (D66) van Amstelveen en Gedeputeerde Floor Vermeulen (VVD) van de provincie Zuid-Holland treden voortvarend op met hun steun aan het bedrijfsleven.

14

ONDERNEMEN IN CRISISTIJD

Veel leden laten hun ware ondernemersaard zien: creatief, flexibel, ze geven een draai aan de omstandigheden en houden hun personeel aan de gang. Negen leden vertellen hoe ze de moed erin houden.

21

NETWERK OP AFSTAND

Adviezen en tips voor ondernemers in crisistijd. Opgetekend tijdens de online ledenbijeenkomsten.

Coverfoto: Werk in uitvoering aan de Rotterdamsebaan

'Ik heb in mijn leven veel meer mensen aangenomen dan ontslagen. Als je iemand moet ontslaan, lig je daar wakker van.'

Hans de Boer in een dubbelinterview met Han Busker (NRC, 17 mei)

culture

Speciaal voor leden ondernemers van
VNO-NCW West voor afwisseling
tussen werk, plezier en sociaal contact
voor thuiswerkende medewerkers.

Alleen via 4G verbonden met uw medewerkers?

Just in tijden van thuiswerken is het belangrijk om uw medewerkers te verbinden, enthousiasmeren en motiveren. In samenwerking met kunstenaars, artiesten en creatieven ontwikkelt Artifex content die uw team samenbrengt. Een radiomix uitbrengen samen met uw collega's? Of liever een comedyshow op de vrijdagmiddag? Wij bieden unieke ervaringen aan – op maat gemaakt voor uw organisatie.

MAKE WORK MORE FUN!

Benieuwd welk programma wij voor uw bedrijf kunnen samenstellen? Bezoek dan onze website www.artifex.nu/makeworkmorefun voor meer informatie. Of neem contact op met Raymond: 06 52 09 89 30.

Powered by

Artifex

learnings

enjoyment

ONDERNEMERS- VERENIGING BELANGRIJKER DAN OOI

foto: Michel Porro

Ruim 30 procent van ondernemend Nederland verwacht failliet te gaan als de coronacrisis langer dan drie maanden duurt. Ongeveer 75 procent van de ondernemers gaat uit van een afname van de omzet, slechts 6 procent verwacht een omzettoename. Dat blijkt uit de Conjunctuurenquête Nederland (COEN) van 11 mei.

Op het moment dat u dit leest, zijn we ruim drie weken verder, begin juni. Ik hoop uit de grond van mijn hart dat we er dan beter voor staan en dat veel ondernemers hun verwachtingen naar boven kunnen bijstellen. Maar ik realiseer me ook dat bedrijven het niet gaan redden en dat ondernemers hun levenswerk verloren zien gaan. Het komt nu aan op elkaar helpen in de keten, alle schakels zijn nodig om het geheel levensvatbaar te houden. Gelukkig laat de crisis zien waartoe we met elkaar in staat zijn.

Het poldermodel, dat Nederland internationaal vermaard maakte, werkt als nooit te voren. De criticasters van voor het coronatijdperk houden nu wijselijk hun mond. De samenwerking tussen overheid, werkgevers en werknemers is nog nooit zo effectief geweest en gestoeld op solidariteit. Pakketten aan steunmaatregelen voor ondernemers komen snel tot stand. Niet alleen op rijksniveau, maar ook op het niveau van gemeenten en provincies.

Ambtenaren en bestuurders stellen zich constructief op. Naar onze ondernemersverhalen, die we actief ophalen binnen onze vereniging, luistert iedereen aandachtig. Die verhalen kunnen over problemen in het bedrijf gaan of over tekortkomingen in het overheidsbeleid, maar ook over creatieve oplossingen om de crisis door te komen, over hoe je de 1,5 meter economie vorm kunt geven of over het snel verhogen van de productie van medische hulpmiddelen.

Die verhalen gaan ook over hoe je personeel een hart onder riem steekt en gemotiveerd houdt, over hoe de ene ondernemer de ander helpt door zijn mensen of productielijn beschikbaar te stellen en over de deskundige leden die kosteloos adviseren over financiële of HR-zaken. Juist nu blijkt verenigd te zijn in een goed georganiseerde organisatie van levensbelang. De crisis leert ons de ondernemersvereniging weer op waarde te schatten.

Audrey Keukens,
voorzitter
VNO-NCW West

RESULTATEN VAN DE BELANGENBEHARTIGING TIJDENS DE CORONACRISIS

De landelijke, regionale en lokale voorzitters van VNO-NCW, de bestuurders en de medewerkers zetten zich dag en nacht in om de schade voor ondernemers te beperken en hen door de crisis te helpen. Ze werken daarbij nauw samen met lokale ondernemersverenigingen en zijn onder de indruk van de inzet van de verschillende overheden. Dit heeft geleid tot onderstaande resultaten van de belangenbehartiging.

Rijksniveau

Na het afkondigen van de 'intelligente lock down' heeft het kabinet adequaat een breed noodpakket samengesteld. De belangrijkste regelingen zijn:

- Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheid (NOW)
- Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)
- Tegemoetkoming Ondernemers Getroffen Sectoren Covid19 (TOGS)
- Borgstelling Midden- en Kleinbedrijf (BMKB)
- Tijdelijke verruiming regeling Garantie Ondernemersfinanciering (GO-C)
- SEED Capital regeling, vooral voor innovatieve start ups en scale ups

Ondernemers kunnen bovendien bijzonder uitstel aanvragen voor betaling van onder meer inkomstenbelasting, vennootschapsbelasting, loonbelasting, omzetbelasting/btw, energiebelasting en andere milieubelastingen.

Het rijk vervroegt de volgende investeringen en onderhoudswerkzaamheden:

- A8
- A10

Provinciaal niveau

- Snellere betaling facturen
- Opschorting betaling van leges
- Uitkering toegezegde subsidies, ook als de afgesproken prestaties niet geleverd worden
- Bouwwerkzaamheden en aanbestedingen gaan door

Versnelling investeringen en onderhoud:

- Rijnlandroute
- Ophaalbrug Voorschoten
- N211

Noord-Holland

- Economisch Herstel- en Duurzaamheidsfonds (100 miljoen euro)
- Noodfonds sociale infrastructuur (10 miljoen euro)
- Organisaties die provinciale evenementen zouden organiseren, krijgen een voorschotbetaling.

Zuid-Holland

- Extra inzet van de Vliegende Brigade: experts die woningbouw en gebiedsontwikkeling kunnen versnellen.
- Bijdrage aan crisisorganisatie tuinbouw.
- Startup in Residence: innovatieve startups aan de slag met coronavraagstukken.
- Medefinancier van onderzoek naar alternatieven voor tuinbouwproducten die niet geëxporteerd kunnen worden.

- Oprichting kennisnetwerk om ondernemers te helpen bij digitalisering.

Gemeentelijk niveau

Per gemeente verschilt het pakket aan ondersteunende maatregelen voor lokale ondernemers.

- Noodfonds voor bedrijfsleven
Lichtend voorbeeld: Gemeente Westland wil 10 miljoen euro extra aan corona-steunmaatregelen uitgeven. De inkomsten uit de verkoop van Westland Energie heeft de gemeente bewaard voor 'slechte tijden'.
Ook noodfondsen in Alkmaar, Alphen aan den Rijn, Amstelveen en Molenlanden.
- Noodleningen tegen lage rente
- Uitstel of laten vervallen van belastingen
- Geen aanmaningen en boetes bij verstreken betalingstermijn, maatwerkafspraken bij tekort aan liquiditeit, verlaging invorderingsrente
- Geen belastingverhogingen, in sommige gemeenten verlaging
- Kwijtschelding huur of pacht als ondernemer geen gebruik kan maken van accommodatie (strandtenten bijvoorbeeld), geen rekening voor marktgeden en elektra

- Terugbetaling leges evenementen
- Promotiebudget voor toerisme en recreatie in eigen land
- Snelle betaling facturen
- Soepele en snelle verlening bouwvergunningen
- Verruiming venstertijden en oppervlakte terrassen
- Inrichting noodloket voor ondernemers, ruimere openingstijden, meer personeel
- Digitale platforms voor lokale producten

Diverse gemeenten halen investeringen naar voren, waaronder:

- Groot onderhoud openbare ruimte
- Opknappen en woningbouw op verouderde bedrijventerreinen, zoals Legmeer en Rijnhaven Rotterdam
- Bouw nieuw bedrijvenpark, zoals Amstelveen-Zuid
- Herinrichting Coolsingel, Rotterdam
- Nieuwbouwwijk Haarlemmermeer
- Vernieuwing winkelcentrum Parade in Nootdorp

Het overzicht pretendeert niet compleet te zijn.

PLATFORMS

Nederland werkt door!

Platform van vraag en aanbod op het gebied van personeel, diensten en materieel. Speciaal voor werkgevers.

Waar het werk van medewerkers in bijvoorbeeld de horeca, evenementenbranche en sierteelt is weggevallen, zoeken organisaties in onder meer de zorg, logistiek en voedselketen juist naar extra personeel. Op www.nlwerktdoor.nl helpen bedrijven elkaar.

Een initiatief van de samenwerkende partijen in Perspectief op Werk: VNO-NCW, MKB Nederland, LTO Nederland, VNG, G4, G40, UWV, CNV, FNV, MBO-Raad, Ministerie OCW en Ministerie SZW.

NLWerktDoor!

Thuiswerken is topsport

Wil je een ergonomisch advies, tips om mentaal sterk te blijven of lekkere recepten voor gezond eten, ga dan naar www.thuiswerkenistopsport.nl Ook vind je er online activiteiten waaraan iedereen vanuit huis kan meedoen, zoals workouts en spreekuren. Experts op het gebied van bewegen, voeding, ontspannen en preventie zijn aangesloten.

Ontwikkeld door de stichting NL Onderneemt Maatschappelijk! in opdracht van MKB-Nederland en VNO-NCW.

 onderneemt!
maatschappelijk

Meer platforms, zie pagina 20.

*Aanleg Rijnland-route: Inzegening van de
tunnelboormachine op 7 mei door
Priester Pierrot van de Franse kerk in Wassenaar.
Foto: R. Keus*

FLOOR & FLOOR

Het kabinet zegt 'alles te doen wat nodig is' om ondernemers te helpen de klappen van de crisis op te vangen. Daarvoor is in ijltempo een batterij aan regelingen opgetuigd. Ook bij gemeenten en provincies is het al weken code rood. "Ineens heb je er crisismanagement bij in je portefeuille." In gesprek met Floor & Floor, respectievelijk gedeputeerde en wethouder

 Hans Oerlemans

ZUID-HOLLAND

'NERGENS OP DE REM EN VERSNELLEN WAAR HET KAN'

"Onze eerste zorg is de veiligheid van de medewerkers," zegt gedeputeerde Floor Vermeulen (VVD) van de provincie Zuid-Holland met Verkeer en Vervoer in zijn portefeuille. "Niet iedereen kan thuiswerken. Een flink deel van onze mensen werkt in de buitendienst aan het onderhoud en beheer van de infrastructuur. We hebben snel afspraken kunnen maken om te zorgen dat niemand onnodig risico loopt."

"Geweldig ook dat een megaproject als de RijnlandRoute geen dag heeft stilgelegen. Dankzij snel schakelen tussen partijen en het vaststellen van protocollen voor veilig doorwerken. Corona mag geen rem zetten op de uitvoering van geplande projecten. Zo houden we veel bedrijven voor langere tijd aan het werk."

Liquiditeit

Liquiditeit geldt als het meest acute probleem van ondernemers. Kan de provincie hierin enige

verlichting te brengen? "We doen wat we kunnen, zoals facturen sneller voldoen en uitstel bieden van betaling van leges. Verder keren we toegezegde subsidies gewoon uit, ook als nu niet de afgesproken prestaties worden geleverd. Dat geldt bijvoorbeeld in de cultuursector."

Nationale bouwagenda

Als lopende projecten zijn gegarandeerd, is de volgende vraag: Kunnen toekomstige projecten naar voren worden gehaald? "Het goede nieuws is dat de bouw voorlopig nog een behoorlijke orderportefeuille heeft. Hopelijk houden opdrachtgevers vast aan gemaakte afspraken. Een recessie raakt de sector altijd vertraagd, maar dan ook wel diep en langdurig. Daarom zou er een nationale bouwagenda moeten komen om een continue stroom van projecten te garanderen, voor als de economie in een dip raakt. Bernard Wientjes kwam met dit idee tijdens de vorige crisis. Laten we het dit keer écht doen. →

Noodzakelijke investeringen mogen geen vertraging oplopen door bezuinigingen om de rekening van het enorme crisispakket te betalen. Dat is een les uit de vorige crisis. Urgent werk is er genoeg, ook in Zuid-Holland.

'LATEN WE DIT KEER ÉCHT EEN NATIONALE BOUWAGENDA UITVOEREN'

Rijkswaterstaat en de provincie hebben veel kunstwerken die toe zijn aan groot onderhoud of vervanging."

Waterstofeconomie

"De waterstofeconomie is een mooi voorbeeld van duurzame investeringen voor de lange termijn. Shell, Eneco en Havenbedrijf Rotterdam hebben onlangs de bouw van een waterstoffabriek op de Maasvlakte aangekondigd. Met Connexxion hebben we afspraken gemaakt over de inzet van twintig bussen op waterstof in de Hoeksche Waard en op Goeree Overflakkee. De provincie Zuid-Holland en de regio Rijnland Westfalen zijn de trekker van een groot project voor waterstof-gedreven binnenvaart op de Rijn. Ook dat gebeurt er in tijden van corona."

AMSTELVEEN

'VOORBIJ DE LOCKDOWN DURVEN DENKEN'

"Geen enkele gezonde onderneming in Amstelveen mag nu onnodig omvallen." Wethouder Floor Gordon (D66) van Economische Zaken en Ruimtelijke Ordening is stellig en strijdbaar. "Vanaf dag één staan wij als college in de actiestand. Niet afwachten wat er komen gaat, maar alles doen wat mogelijk is om de economie te laten doordraaien. Ineens heb je er crisismanagement bij in je portefeuille. Die anderhalve meter afstand is een feit, maar direct daarna komt de vraag: Wat kan nog wel?"

Webshoppert

Wethouder Gordon noemt als voorbeeld de weekmarkt. "Al snel lag er een plan voor een ruimere opstelling van de kramen, zodat de verkoop kon doorgaan. Weliswaar kleinschaliger, maar voor de betrokken marktdeelnemers een kans om omzet te blijven maken. Lang niet in alle branches zijn er zulke oplossingen. Ik hoor dramatische verhalen. Een cateraar gespecialiseerd in vliegtuigmaaltijden was in

één klap alle omzet kwijt. Maar ondernemers zitten niet stil. We steunen lokale initiatieven, zoals een campagne om het afhalen en bezorgen van producten te promoten en om te *webshoppert* bij ons eigen mkb."

Kleine kredieten

De gemeente Amstelveen reserveerde in maart 10 miljoen euro (met een uitloop naar 15 miljoen euro) voor noodsteun aan inwoners, instellingen, zelfstandige ondernemers en bedrijven. "Het rijk heeft met een indrukwekkende reeks maatregelen veel acute financiële problemen afgedekt. Waar gaten vallen, zijn wij bereid bij te springen. Zo hebben wij in Amstelveen een eigen mkb-noodlening ingesteld voor bedrijven en instellingen die niet bancair zijn gefinancierd. Dat komt veel voor in de horeca, maar bijvoorbeeld ook als sprake is van crowdfunding. Ondernemers kunnen maximaal 40.000 euro lenen. Maar wellicht blijkt onze noodlening binnenkort al overbodig omdat het

rijk met een nieuwe garantieregeling komt: Kleine Kredieten Corona (KKC). Daaruit blijkt wel dat we op het goede spoor zitten.”

Ingewikkelder

Overleg is in een crisis belangrijker dan ooit, terwijl het tegelijkertijd een stuk ingewikkelder is geworden. “Nou, dat valt wel mee. We spreken elkaar via beeldbellen en dat werkt goed. Ik wil weten wat er speelt en waar behoefte aan is. Gemeente en bedrijfsleven ervaren nu hoe hard we elkaar nodig hebben. Belangrijke gesprekspartner is het Platform Ondernemend Amstelveen met vertegenwoordigers van brancheorganisaties. Vaste contactpersoon bij VNO-NCW West is Petra Tiel. Zij praat ons bij over wat er in de metropoolregio en in Den Haag gebeurt.”

Grotere terrassen

“Ondernemers komen met verzoeken om verruiming van vergunningen en regels. Daar kijken we serieus naar, bijvoorbeeld een verzoek van een horecazaak voor tijdelijke versoepeling van de terrasvergunning. Misschien is uitbreiding mogelijk naar een deel van de openbare ruimte of kunnen ondernemers eigen parkeer-ruimte als terras inrichten. We moeten creatief zijn en soms tijdelijk grenzen verleggen.”

‘IK HOOP DAT OOK PLANNEN VAN COMMERCIËLE PARTIJEN DOORGANG VINDEN, ZOALS DE BOUW VAN EEN BIOSCOOP DOOR PATHÉ’

Crisis voorbij

“Bij alle onzekerheid staat één ding vast: ook deze crisis gaat voorbij. Daarom moet je nu al verder durven denken en doorgaan met planontwikkeling voor woningbouw, bedrijventerreinen en openbaar vervoer. Het college van b & w heeft pas nog de ontwikkelvisie vastgesteld voor het verouderde bedrijventerrein Legmeer en de startnotitie voor het nieuwe bedrijvenpark Amstelveen-Zuid. Legmeer wordt een woon/werkgebied met drieduizend woningen. Ik hoop dat ook plannen van commerciële partijen doorgang vinden, zoals de bouw van een bioscoop door Pathé en de vernieuwing van ons winkelhart door Unibail-Rodamco. Voor de crisis was Amstelveen economisch in topconditie en populair bij bezoekers uit de wijde omgeving. Die tijd komt terug, misschien wel sneller dan we nu denken.”

**"SAMEN STERK MET
ONDERNEMERS IN
METROPOOL AMSTERDAM"**

HANS BAKKER
VOORZITTER VNO-NCW
METROPOOL AMSTERDAM

VNO-NCW
WEST

**"SAMEN FOCUSSEN OP
WAT WÉL KAN"**

YOUSEF YOUSEF
VOORZITTER VNO-NCW
NETWERK GROENE GROEIERS

VNO-NCW
WEST

**JUIST NÚ
HEB JE
INVLOED**

VNO-NCW
WEST

**JUIST NÚ
WERK JE
SAMEN**

VNO-NCW
WEST

**JUIST NÚ
SLUIT JE
AAN**

VNO-NCW
WEST

**"ALLE ONDERNEMERS
HEBBEN BAAT BIJ
VERENIGING"**

CAROLINE VAN REENEN
LID VNO-NCW WEST

VNO-NCW
WEST

**"EEN COMMUNITY WAARIN IK
ZELFVERZEKERD ONDERNEEM
EN DURF TE GROEIEN"**

YVETTE NIKOLIC
LID VNO-NCW OOSTLAND

VNO-NCW
WEST

#VNOSAMENSTERK

CAMPAGNE IN DE

SOCIALE MEDIA

Hoe meer ondernemers zijn aangesloten, hoe meer invloed; invloed om goede steunmaatregelen van de overheid voor het bedrijfsleven te realiseren. Daarom is VNO-NCW West begin april een corona gerelateerde campagne gestart in de sociale media. Omdat de vereniging zich realiseert dat in crisistijd bedrijven geen nieuwe kosten aan gaan, biedt zij het lidmaatschap de eerste maanden kosteloos aan.

 Annemarie van Oorschot

De leden dragen de campagne. In persoonlijke banners gecombineerd met hun ervaringen plaatsen zij berichten in de sociale media over de toegevoegde waarde van het lidmaatschap. De campagne is ontwikkeld door Bart Verbiest van Raadhuis in Oudorp (VNO-NCW Noordwest-Holland). De speciale wervingspagina: www.vnoncwwestcorona.nl is dankzij Martijn van Pelt van Interpulse in Leiden (VNO-NCW Rijnland) tot stand gekomen.

In de West-accounts LinkedIn, Twitter, Facebook en Instagram vind je ondernemersverhalen, goede voorbeelden en adviezen. Volg VNO-NCW West hier en deel de berichten! #VNOSamensterk.

Wil je ook graag een persoonlijke banner? Stuur een mail naar info@vno-ncwwest.nl (Voor de eerste groep aanvragen wordt de banner kosteloos door Raadhuis gemaakt)

SOCIAAL IS HET NIEUWE NORMAAL

Organisaties die alleen op winst uit zijn, krijgen het de komende jaren zwaar. Bedrijven en instellingen die sociaal het verschil maken, komen bovendrijven. Jack Stuifbergen, lid van VNO-NCW Noordwest-Holland en directeur-eigenaar van facilitaire dienstverlener Breedweer, gelooft heilig dat de coronacrisis een definitieve streep zet door het idee dat zoveel mogelijk geld verdienen het ultieme doel is. Zelf heeft hij de crisis aangegrepen om kwetsbare mensen een nieuwe kans te geven op de arbeidsmarkt.

Breedweer heeft een breed palet aan werkzaamheden: van schoonmaken tot glazen wassen, van cateren tot beveiliging. Ruim 35 procent van de medewerkers heeft een afstand tot de arbeidsmarkt. Sinds de crisis heeft hij ook circa twintig ex-prostituees in dienst, die nu onder andere verzorgingstehuizen schoonmaken.

Wat voor invloed heeft de coronacrisis op jouw bedrijf?

"Ik ben er niet de ondernemer naar om in een hoekje te gaan zitten en te wachten tot het voorbij is. Dus zijn we gaan kijken hoe we in de nieuwe situatie kunnen doen wat we altijd doen: vanuit maatschappelijk perspectief een sociale bijdrage leveren. Voor veel mensen betekent de coronacrisis dat zij hun baan verliezen of nog minder uitzicht op werk hebben. Terwijl er in allerlei sectoren met een creatieve benadering juist heel veel mogelijk is."

Kan je een voorbeeld geven van nieuwe mogelijkheden?

"Aan de ene kant zagen we dat veel bedrijven en culturele instellingen de deuren moesten sluiten, aan de andere

kant was er een schreeuwend tekort aan schoonmaakpersoneel in verzorgingstehuizen. In een paar dagen tijd hebben we een coronateam opgetuigd. Dit team bestaat voor een deel uit mensen die bij ons werkzaam zijn en voor wie het werk is stilgevallen en voor een deel uit mensen die door de maatregelen hun beroep niet meer konden uitvoeren, waaronder ex-prostituees. In een anderhalvemetersamenleving is hun werk niet mogelijk en een groot deel dreigde werkloos te worden of in de illegaliteit te belanden. Bovendien kent deze groep veel schrijnende verhalen van mensen die iedere mogelijkheid om ander werk te doen met beide handen aangrijpen. Wij zijn hierop ingesprongen en hebben ze in razend tempo omgeschoold tot 'cobusters'."

Cobusters?

"Zo noemen wij ons specialistische team dat besmette afdelingen desinfecteert. Omdat onze schoonmakers in witte pakken en met een grote spuit rondlopen, zei iemand dat het wel de ghostbusters leek. Onze medewerkers dragen bij aan de strijd tegen het coronavirus, vandaar dat we bij de naam cobusters zijn uitgekomen."

Met welke andere werkzaamheden zijn jullie sinds de crisis gestart?

"In mei zijn we begonnen met glasbewassing van verschillende Rijksgebouwen. Dat doen we voor een groot deel met ex-gedetineerden, ook een groep die moeilijk aan de slag kan komen. Als ludieke actie trekken ze eenmalig zwart-wit gestreepte

pakken aan, zodat iedereen kan zien om welke doelgroep het gaat. Laat mensen maar praten, ik wil een discussie op gang brengen waardoor dit niet het enige project is waar ex-gedetineerden een kans krijgen. Ons doel is altijd om mensen duurzaam aan een baan te helpen.”

Hoe zorg je ervoor dat mensen na een opdracht niet opnieuw werkloos worden?

“Door de coronacrisis dreigt het aantal werklozen op te lopen tot 700.000. Het is

'WE HEBBEN PROSTITUEES, DIE DOOR CORONA NU GEEN WERK HEBBEN, IN RAZEND TEMPO OMGESCHOOLD TOT COBUSTERS'

dus urgenter dan ooit dat we juist nu mensen klaarstomen voor werk. Bij Breedweer koppelen we de werkzaamheden altijd aan een opleidingstraject. Op

die manier hebben mensen niet alleen werk, maar ook de mogelijkheid zich te ontwikkelen.”

Hoe kunnen ondernemingen hun maatschappelijke impact vergroten?

“Bij iedere opdracht die we krijgen, bepalen we van te voren duidelijke maatschappelijke doelen. Die kunnen gericht zijn op de aanpak van armoede, het terugdringen van ongeletterdheid, bijdragen aan circulariteit,

eigenlijk alles waarmee we van waarde kunnen zijn. Die maken we meetbaar aan de hand van de Sustainable Development Goals. Alle organisaties worden enorm enthousiast als we laten zien dat onze medewerkers op zowel persoonlijk als maatschappelijk niveau het verschil kunnen maken. Iemand moet daarin de regie nemen, dat is mijn rol. De toekomst is sociaal, daarvan ben ik overtuigd. De coronacrisis versnelt dat proces alleen maar.”

MEER ONDERNEMERSVERHALEN

'We hadden het niet slechter kunnen treffen'

'Meer preventief dan reactief inspelen op infectieziekten'

'Vereniging is nu van levensbelang'

'In ons vakgebied is flink geaccelereerd'

www.vno-ncwwest.nl/ondernemersverhalen

ONDERNEMEN IN CRISISTIJD

JOKE
BOONSTRA

**‘WIJ BLIJVEN
ONS BEST DOEN’**

LID VAN RAAD VAN BESTUUR ERASMUS MC

VNO-NCW ROTTERDAM & REGIO RIJNMOND

“Wat wij kunnen bijdragen is focussen op dat waar we goed in zijn: complexe patiëntenzorg en wetenschappelijk onderzoek. Wij snappen dat de maatschappij straks ook gewoon zo normaal mogelijk weer wil functioneren. In het Erasmus MC bereiden we ons daarop voor en weten we dat we lang met corona bezig zullen zijn. Door als

universitair medisch centrum ons best te blijven doen, kunnen we ondernemers en de rest van Nederland steunen.”

Houdt Joke Boonstra rekening met een tweede piek? Scan de QR code op pagina 14.

SYLVIA
GROOT-
SCHOLTEN

**‘ZAKENRELATIES STAAN
TE SPRINGEN OM WEER
NAAR HET BUITENLAND
TE GAAN’**

DIRECTEUR-EIGENAAR UNIGLOBE WESTLAND BUSINESS & GROUP TRAVEL

VNO-NCW WESTLAND-DELFLAND

“De wereld is veranderd, na deze periode zal het reisgedrag van onze klanten er anders uitzien. Hoe precies weten we niet, maar we proberen een beeld te vormen en stappen te zetten om hierop in te spelen. Ik denk aan een vloeibare organisatie, waarbij collega’s op meerdere afdelingen van het bedrijf inzetbaar zijn. We hebben al een nieuwe manier van werken geïntroduceerd, waarbij we nog meer dan voorheen contact hebben met klanten en reizigers. Daarnaast hebben we de ‘Uniglobe Westland Training Academy’ opgezet. Daar kunnen collega’s van elkaar leren en nog

professioneler uit de crisis komen. Wat betreft onze gebruikelijke werkzaamheden is het momenteel rustig, er wordt nauwelijks nog gereisd. Er komen wel veel vragen binnen over de procedures per land, die soms zelfs dagelijks worden aangepast. We merken dat onze zakenrelaties staan te springen om weer naar het buitenland te gaan.”

Benieuwd welke creatieve oplossingen Sylvia Groot-Scholten nog meer heeft bedacht? Scan de QR code op pagina 14.

De coronacrisis raakt alle leden van VNO-NCW West. Waar in veel sectoren ondernemen vrijwel onmogelijk is, wordt in andere bedrijfstakken juist om personeel geschreeuwd. Veel leden laten hun ware ondernemersaard zien: zij bedenken creatieve manieren om hun personeel aan de gang te houden. VNO-NCW West haalt actief verhalen op van ondernemers, ter inspiratie en ondersteuning voor andere ondernemers en als overtuigende informatie in de gesprekken met gemeenten, provincies en het Rijk over het crisisbeleid.

OPRICHTER STICHTING PHILOMELA

VNO-NCW METROPOOL AMSTERDAM

“Door muziek vanaf de straat te maken kunnen we nog steeds mensen bereiken. Ouderen vinden het geweldig. Mensen die meeklappen, meedeinen of duimen omhoog doen, dat is pas erkenning. Een dame die haar raampje open deed en zei dat dit het eerste contact was dat zij deze week had. Hartverscheurend, maar des te belangrijker. Een man die helemaal afgesloten was en ineens weer opbloeide en Avé Maria ging zingen. Geweldig om te zien en ik denk

onmisbaar in deze tijd. We doen ook concerten voor bewoners in armere buurten in Amsterdam. De bewoners kunnen genieten vanaf het balkon en het is vooral mooi dat ook de kinderen onbevengden genieten van klassieke muziek”

Hoe financiert Merel Huizinga stichting Philomela tijdens de crisis? Scan de QR code op pagina 14.

**MEREL
HUIZINGA**

**‘JUIST NU MOETEN WE STEUN
BIEDEN AAN MENSEN DIE HET
MOEILIJK HEBBEN’**

CEO APPLIKON BIOTECHNOLOGY

VNO-NCW DELFT

“Toen de coronacrisis begon hebben wij meteen aangegeven dat wij mensen en materiaal kunnen inzetten om medische onderzoekscentra te ondersteunen bij specifieke verzoeken. Nu voeren wij in onze bioreactoren op ons hoofdkantoor experimenten uit voor Wageningen University & Research ter ondersteuning van hun onderzoek naar een COVID-19 vaccin. Normaal gesproken doen wij dit soort werkzaamhe-

den niet bij Applikon. We hebben capaciteit beschikbaar en kunnen we op deze manier een bijdrage leveren aan het onderzoek. Daar hoeven we niks voor terug, we willen onze kennis en kunde nuttig inzetten.”

Wat heeft het onderzoek van Arthur Oudshoorn met een motvlinder te maken? Scan de QR code op pagina 14.

**ARTHUR
OUDS-
HOORN**

**‘IN DE TOEKOMST MEER
PREVENTIEF DAN REACTIEF
IN SPELEN OP INFECTIEZIEKTEN’**

**CAROLINE
VAN
REENEN**

**'VOOR ALLE WERKGEVERS
IS DE VERENIGING NU
VAN LEVENSBELANG'**

**DIRECTEUR GROOTAANDEELHOUDER HOEZO!
PROJECTMANAGEMENT & CONGRESORGANISATIE**

VNO-NCW METROPOOL AMSTERDAM

"Dit wordt zonder twijfel het zwaarste jaar in twintig jaar als ondernemer. Normaal gesproken zijn de maanden mei en juni hoogseizoen voor onze sector. De meeste congressen zijn afgezegd. Overleg met andere ondernemers is voor mij heel waardevol. De ondernemersvereniging is voor werkgevers onmisbaar, dat maakt deze crisis pijnlijk duidelijk. Het is zonde als ondernemers niet lid zijn, want we hebben

een gemeenschappelijke stem nodig. Iedereen wordt hierdoor geraakt, er moeten in razend tempo belangrijke beslissingen worden genomen. Dan wil je een organisatie achter je hebben staan die zich hard maakt voor je."

Weten hoe Caroline van Reenen de toekomst van evenementen ziet? Scan de QR code op pagina 14.

**ROB
VOOGD**

ADJUNCT DIRECTEUR LIEVAART EXPEDITIE

VNO-NCW WESTLAND-DELFLAND

"Normaal gesproken zijn wij dé specialist voor transport naar Italië. Toen dat land op slot ging, viel vrijwel alles stil voor ons. De eerste week konden we nog wel groenten naar Zuid-Duitsland en Zuid-Frankrijk rijden. Vanwege het hamsteren konden we daar de transporteurs aanvullen. Dan reden we leeg door naar Noord-Italië om ladingen wc papier, pasta en plastic verpakkingen op te halen. We hebben online een oproep geplaatst dat iedereen die iets

te rijden had tussen De Lier en Sicilië zich bij ons kon melden. Dat heeft een paar ritjes opgeleverd. Inmiddels trekt alles wel binnen Nederland weer aardig bij, maar hoe de handel met Italië eruit gaat zien, blijft onduidelijk. Dat land heeft keiharde klappen gehad."

Benieuwd of Rob Voogd zijn werkzaamheden gaat aanpassen door de crisis? Scan de QR code op pagina 14. .

**'WE HADDEN HET NIET
SLECHTER KUNNEN TREFFEN'**

VICE VOORZITTER AUTORITEIT PERSOONSGEGEVENS

VNO-NCW ROTTERDAM & REGIO RIJNMOND

“We hebben het druk. Onderwerpen als een trackingsapp en het meten van temperatuur op het werk kunnen ingrijpend zijn voor ons persoonlijk leven. Veel persoonlijke data worden verwerkt en dus is het oppassen geblazen. We krijgen veel vragen over wat wel en niet mag, nu er crisis is. Maar feitelijk is het eenvoudig: alleen de omstandigheden zijn nu anders,

de wet is nog steeds de wet. En die is er niet zomaar. Wij beschermen de privacy van burgers, dat is óók veiligheid. Feitelijk is het een van de basiszaken waar een democratie op gebouwd is!”

Denkt Monique Verdier dat de wereld socialer wordt door de crisis? Scan de QR code op pagina 14.

**MONIQUE
VERDIER**

‘DE WET IS NOG STEEDS DE WET’

ALGEMEEN DIRECTEUR INTERPULSE

VNO-NCW RIJNLAND

“Waar veel sectoren tot stilstand zijn gekomen, is in ons vakgebied juist flink geaccelereerd. We hadden veel klanten die huiverig waren, bijvoorbeeld wat betreft overgaan op de cloud. Van de ene op de andere dag is dat veranderd. Kennelijk was er een soort urgentie nodig. Software en platformen die nu massaal worden gebruikt, waren al beschikbaar. Niet alleen het gebruik, maar ook de discussie over zaken als privacy en de praktische toepassing is naar voren geschoven. Dat heeft positieve kanten, maar we zien ook dat veel bedrijven in het diepe worden gegooid.”

“Ondernemers zijn, net als ik, over het algemeen positieve mensen. Maar we moeten niet wegstijgen van de zware economische tijden die voor ons liggen.

Vanuit een weloverwogen belangenafweging moeten verstandige beslissingen en verdere regelingen voortkomen. We moeten in deze tijd waken voor politieke besluiten die over de rug van ondernemers worden doorgedrukt. Rigoureuze duurzaamheidseisen zijn op dit moment niet gepast, net als een boete op ontslag. We hebben regelingen nodig die voor iedere ondernemer een fatsoenlijke weg uit de crisis biedt. Daarbij hoort ook een stopfonds voor ondernemers die denken dat hun bedrijf geen toekomst heeft. Als we mensen op een elegante manier een uitweg bieden, scheidt dat een hoop pijn.”

Weten hoe Martijn van Pelt bedrijven helpt om op afstand te werken? Scan de QR code op pagina 14.

**MARTIJN
VAN PELT**

**‘IN ONS VAKGEBIED IS FLINK
GEACCELEREERD’**

PLATFORMS EN HANDIGE HULPMIDDELEN ONDERNEMERS HELPEN ELKAAR IN CRISISTIJD

Coronacalculator

Snel, eenvoudig en persoonlijk: bereken in 3 stappen hoe jouw bedrijf ervoor staat.

1. Laat de Coronacalculator de steunregelingen voor jouw bedrijf in kaart brengen.
2. Laat de calculator berekenen wat die steunregelingen opleveren.
3. Laat de calculator berekenen wat het effect is op de liquiditeitspositie van je bedrijf.

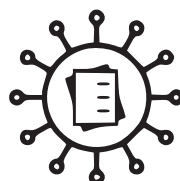

Ontwikkeld door
VNO-NCW en MKB-
Nederland.
www.coronacalculator.nl

Protocollen

Met een protocol kan er op een gezonde en veilige manier gewerkt worden. Bekijk op www.mijncoronaprotocol.nl wat dit voor jouw situatie betekent.

Deze website is een initiatief van VNO-NCW en MKB-Nederland.

CORONA

#doorbouwers

Als de bouw stopt, kunnen we geen huizen, scholen en wegen meer bouwen en onderhouden. En dat is wél nodig. Nu, maar ook straks. Voor Nederland en voor ons allemaal. Met genoeg afstand en zorg voor elkaar. De bouw helpt Nederland de crisis door. Steun de campagne door de komende weken in de sociale media zoveel mogelijk foto's en filmpjes te delen die laten zien hoe er verantwoord wordt doorgebouwd. Download het promotiemateriaal op www.doorbouwers.nl

Ontwikkeld door
Bouwend Neder-
land.

Stikstofoplossers gezocht

Pal voor de coronacrisis hadden we de stikstofcrisis. Geen voeropaginanieuws meer, maar het stikstofprobleem is nog levensgroot aanwezig. Nog steeds liggen bouwprojecten stil omdat de vergunningverlening stagneert. En dat terwijl de bouw een van de sectoren is die juist nu de economie op gang moeten houden.

Gelukkig is het innovatieve vermogen van ondernemers groot. Welke concrete oplossingen heeft het Nederlandse bedrijfsleven heeft voor het terugdringen van de stikstofuitstoot en -depositie? Word Groene Groeier op www.groenegroeiers.nl en teken in op een van de vijf stikstofuitdagingen.

Ontwikkeld door het VNO-NCW netwerk
Groene Groeiers.

NETWERK OP AFSTAND

Ook zonder fysieke bijeenkomsten blijven de leden van VNO-NCW West tijdens de coronacrisis met elkaar in contact. Met advies, inspiratie of gewoon een luisterend oor steunen zij elkaar tijdens deze zware tijd. VNO-NCW West faciliteert de informatievoorziening en het netwerk met webinars over noodmaatregelen voor ondernemers, online inspiratiesessies voor directeurs en grootaandeelhouders en groene groeiers en digitale seminars over thuiswerken.

Ook een bijeenkomst bijwonen in jouw regio of afgestemd op jouw doelgroep? Kijk op www.vno-ncwwest.nl/agenda voor alle actuele online en offline bijeenkomsten.

Top 5 Thuiswerktips voor werkgevers:

1. Creëer koffiemomenten voor spontane gesprekken met collega's
2. Betrek je medewerkers en hou ze op de hoogte van wat speelt
3. Draag uit waarmee je bezig bent, samen met ambassadeurs van je bedrijf
4. Meet de motivatie van je werknemers
5. Stem zo mogelijk werkzaamheden af op de crisis, zodat je maatschappelijke waarde hebt

'Werk nu aan je online zichtbaarheid. Benadruk de zachte kant: hoe kan ik jou helpen verder te komen? Zorg voor zichtbaarheid op de sociale media, met name LinkedIn. De boodschap: vertrouwen hebben in de toekomst en dit uitdragen, elkaar helpen waar het kan.'

'Heb extra zorg voor je medewerkers. Dagelijks een korte call met alle medewerkers werkt goed als je bedrijf niet te groot is. Millennials kunnen goed online en op afstand werken, maar houd persoonlijk contact. Vraag hoe het met medewerkers gaat en vraag door.'

'Zorg dat nieuwe regelingen het maken van omzet niet tegenwerken. Met goede compensatie voor inkomsten kunnen bedrijven belasting blijven betalen. Zo niet, moeten afspraken over belastinguitstel worden gemaakt.'

'Pak de zaken die toch al niet lekker liepen in je bedrijf, nú aan. Drie vragen zijn belangrijk: Welke dingen zijn overbodig? Welke dingen worden gemist? Welke dingen kunnen anders?'

'Kijk vooruit. Vergroenen is nodig om toekomstige schokken op te vangen. Gebruik de SDGs als richtsnoer voor de economische herbouw.'

'Creëer perspectief door investeringsprogramma's en geplande aanbestedingen naar voren te halen.'

GROOTSTE MOBILITEITSPILOT TER WERELD

De Technische Universiteit Delft zet in op een duurzaam bereikbare campus en heeft de ambitie om in 2030 CO₂-neutraal te zijn. Geen gemakkelijke opgave als je bedenkt dat bij de TU Delft het autogebruik al relatief laag is. Bovendien is het aantal studenten in de afgelopen tien jaar met vijftig procent toegenomen en zorgen nieuwe woningen en bedrijven voor extra bezoekers. Momenteel wordt de campus maandelijks ongeveer een miljoen keer bezocht en dit zal alleen maar meer worden.

De TU Delft heeft in 2019 een grootschalige pilot georganiseerd met de slogan 'Travel to campus the other way'. Nicolay Vermeulen, vice-president Operations TU Delft: "In vier blokken van acht weken hebben we studenten en medewerkers gevraagd hun auto te laten staan in ruil voor het uitproberen van alternatieven. Zo stonden honderd e-bikes in bruikleen klaar. De e-bike kon bovendien privé gebruikt worden. Er waren persoonlijke ov-passen met voor- en natransport in de vorm van een ov-fiets, P+R-kaart en/of e-step. En het vaker thuiswerken werd gestimuleerd. Om dit mogelijk te maken werd technische ondersteuning geboden door de afdeling ICT."

Onderzoek

Alle alternatieven werden kosteloos aangeboden wanneer deelnemers meededen aan onderzoek. "We zijn niet voor niets de TU. Onderzoek speelt een belangrijke rol. We wilden zo veel mogelijk inzichten ophalen over de motivatie en keuzes van de deelnemers die kiezen voor de auto voor hun reis naar de campus. Ook was belangrijk om daarbij de invloedssfeer van de TU als werkgever te verkennen om zo vorm te kunnen geven aan beleid voor de lange termijn. Met ruim 500 deelnemers kan deze pilot gerekend worden tot de grootste mobiliteitspilots ter wereld", aldus Vermeulen.

Legale e-step

Cathelijin Dijk-Koekkoek, programmamanager Mobiliteit en Bereikbaarheid aan de TU Delft en verantwoordelijk voor de pilot: "Met onze pilot hadden we als TU Delft een primeur met de eerste e-step die is toegestaan op de Nederlandse wegen. Deze step heeft stepondersteuning in plaats van een gashendel en valt daarmee onder de regelgeving van een e-bike. Concreet betekent dit stappen op fietspad en niet op de stoep!"

Klinkende cijfers

De onderzoeksgroep van het Active Mode Lab, afdeling Transport en Planning van de

faculteit CiTG heeft het onderzoek naar het reisgedrag van TU Delft medewerkers en studenten (in de eerste helft van 2020) geleid. Daaruit bleek:

- 49% van de deelnemers maakt na de pilot minder gebruik van de auto;
- 12% van de deelnemers is zelfs helemaal overgestapt van de auto naar duurzame vormen van vervoer;
- 22% van de e-bike testers heeft zelf een e-bike aangeschaft.

Niet alleen de cijfers zijn mooi, dat geldt ook voor de reacties. Het gemak van de e-bike wordt geprezen, evenals de betrouwbaarheid van de reistijd. 'Nu kom ik fris aan en wind of geen wind, door de ondersteuning merk je daar dus helemaal niets van.' 'Altijd 25 minuten en veel ontspanner dan met de auto'.

Hoe verder?

"De onderzoeksgroep van CiTG analyseert momenteel de resultaten van het laatste onderzoek. De conclusies en bevindingen uit alle opgehaalde data en inzichten vormen de basis voor toekomstig beleid. Deze krijgt het komende jaar meer vorm. Maar er kan nu al worden geconcludeerd dat we tevreden zijn over de pilot en zeker doorgaan op de ingeslagen weg," zegt Dijk-Koekkoek gedreven.

BEREIKBAAR HAAGLANDEN EN RIJNLAND

Mede dankzij Bereikbaar Haaglanden en Rijnland, het mobiliteitsnetwerk van VNO-NCW West, is de pilot een succes geworden. De TU Delft is ambassadeur van dit netwerk. Programmamanager Dijk-Koekkoek (TU Delft): "Bereikbaar Haaglanden en Rijnland heeft meerdere functies vervuld. Ten eerste is het een inspirator geweest. Ten tweede was het een stok achter de deur. De mobiliteitsmakelaar heeft een verbindende rol gespeeld naar het probeeraanbod met de ov-passen en was ook de schakel in de subsidieaanvraag bij de MRDH."

www.bereikbaarhaaglanden.nl

NIEUWE LEDEN

VNO-NCW Noordwest-Holland

- Kubbinga B.V., Volendam

VNO-NCW Rijnland

- Kasteel Oud-Poelgeest,
Oegstgeest
- UWV WERKbedrijf Leiden, Leiden
- Cebec Beveiligingen B.V.,
Alphen aan den Rijn

VNO-NCW Regio Den Haag e.o.

- The Real Estate Company,
Den Haag
- Brouwerij de Prael, Den Haag
- Techno Security Systems,
Den Haag

VNO-NCW Rotterdam & Regio Rijnmond

- Willem de Kooning Academie,
Rotterdam
- IT Campus Rotterdam, Rotterdam

VNO-NCW Westland-Delfland

- Bentz BV, Maasdijk

VNO-NCW Oostland

- UWV Werkbedrijf Zuid-Holland
Centraal, Den Haag
- Secretariaat Online,
Bergschenhoek
- Horecaadviesbureau.nl,
Rotterdam
- 1ZZP vof, Berkel en Rodenrijs

9 en 18 juni, vanaf 19.00 uur

Webinar: Financieren in tijden van corona

De experts van accountsbedrijf BDO adviseren over financieren in tijden van corona. Zij gaan in op het aantrekken van een door de staat gegarandeerde lening. Ook een toelichting op de door BDO ontwikkelde Business Impact Scan (BIA), waarmee een bedrijf kansen en risico's in beeld kan brengen. Pieter Eenhoorn, voorzitter VNO-NCW Westland-Delfland, zal het webinar begeleiden.

12 juni, vanaf 9.00 uur

Meet up: regio Den Haag

Iedere vrijdagochtend organiseert VNO-NCW regio Den Haag een koffiemomentje voor haar leden, om bij te praten, je hart te luchten en ervaringen uitwisselen. Ook wordt directe hulp aangeboden.

16 juni, vanaf 10.00 uur

Webinar: scholingssubsidies

VNO-NCW en MKB-Nederland organiseren samen met de ministeries van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Economische zaken en Klimaat een webinar over twee aantrekkelijke subsidieregelingen voor het midden- en kleinbedrijf: de SLIM-subsidie en MKB!dee.

ONDERSCHEIDEN

Jan Versteegh, oud-penningmeester VNO-NCW West, is op 23 april benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau. Versteegh was ook 10 jaar voorzitter van VNO-NCW Rijnland.

VNO-NCW West is dé ondernemersorganisatie in de Randstad. Ze behartigt de belangen voor het bedrijfsleven en biedt de aangesloten werkgevers een netwerk. Bij VNO-NCW West zijn directeuren, groot-aandeelhouders en topbestuurders aangesloten.

VNO-NCW West
Postbus 93073
2509 AB Den Haag
T 070 349 08 10
info@vno-ncwwest.nl
www.vno-ncwwest.nl

Hoofd- en eindredactie
VNO-NCW West
Annemarie van Oorschot
T 06 25 00 23 87
oorschot@vno-ncwwest.nl

Info lidmaatschap
Erna Verschuur
T 070 349 08 12
verschuur@vno-ncwwest.nl

Uitgeefpartner
Quantes
Laan van Zuid Hoorn 60
2289 DE Rijswijk
www.quant.es.nl

Advertentie-exploitatie
Bart Tiemens
T 06 51 34 58 70
BT.Media@live.nl

Ontwerp, opmaak en druk
Quantes, Rijswijk

WEST. wordt periodiek uitgegeven door VNO-NCW West in samenwerking met Quantes.

Voor een actueel overzicht:

vno-ncwwest.nl/ledennet

MEER WINST VOOR IEDEREEN

#DUURZAAMONDERNEMEN

Heb je een innovatief Nederlands bedrijf en wil je investeren in circulaire economie en energietransitie?

Dan is het VNO-NCW netwerk Groene Groeiers iets voor jou!

In dit netwerk vinden ondernemers elkaar op de ontwikkeling van economisch rendabele producten, processen en ketens die de wereld duurzamer maken. Denk aan het minimaliseren van de stikstofuitstoot in de bouw, aan het zuiveren van oppervlaktewater van micro plastics of het oplossen van voedselverspilling.

In nauwe samenwerking met ondernemersvereniging VNO-NCW komen sluitende business cases tot stand. Door de inzet van een speciale match maker bijvoorbeeld of via de digitale community. Ook behartigen wij de duurzame ondernemersbelangen bij de overheid, van gemeentehuis tot in Brussel. En we helpen bij de zoektocht naar launching customers en het betreden van buitenlandse markten.

NEEM EEN KIJKJE OP [GROENEGROEIERS.NL](https://www.groenegroeiers.nl) EN MELD JE AAN!

